

Lukot-lukot sa humay

- ◇ Ginapilo ukon ginalukot sang ulod ang dahon sang humay gamit ang lawa agod nga istaran.
- ◇ Ang babaye sini sarang makaitlog sang 300 ka bilog sa tion sang kagab-ihon sa sulod sang 3-10 ka adlaw sang iya pagkabuhi.
- ◇ Indi maapektuhan ang panubason bisan 50% pa sang mga dahon ang mahalitan sa ti-on nga hana na mamusogbusog ang humay.
- ◇ Apang, kun mahalitan sini ang katapusan nga dahon o *flagleaf*, maapektuhan gid ang patubas.

Paglikaw

- ✓ Pabuligon ang mga amigo nga sapat-sapat sa pagtapna sang lukot-lukot sa humay: mga alingayo, bao-bao, damang, kag serom-serom (*Anaxipha* sp.).
- ✓ Indi magpinagusto gamit sang pamatay peste. Kun makakita ka sang patay nga ulod nga nagakabit sa dahon, buot silingon nahalitan ini sang virus. Kuhaon ini kag dunoton sa dyutay nga tubig kag ibomba sa tamnan agod malatnan sang virus ang iban nga ulod.
- ✓ Pagkatapos ani sang humay, magtanom sang iban nga tanom ukon papahuwayon ang duta.
- ✓ Likawan nga magpasalape.
- ✓ Patubigan kag araduhon ang tamnan pagkatapos paani.
- ✓ Hilamonan ang tamnan kag ang palibot sini.
- ✓ Indi pagpatam-an ka ikit o kadamol ang tisok sang tanom.
- ✓ Mag-abono suno sa nagakaigo nga kinahanglanon sang humay

Pagtapna

- ✓ Monitoron ang mga lukot-lukot halin sa pagpanggipi tubtob sa pagpamus-wak sang humay.
- ✓ Buksan ang napilo nga dahon kag kuha-on ang ulod.
- ✓ Andaman gid nga indi mahulog sa tubig tungod mahimo ini nga makabalik sa dahon sang humay.